

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/11/2021
Identifikačné číslo spisu: 6115211773
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6115211773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Crossdefault Management Group, k. s., so sídlom Grösslingová 56, 811 09 Bratislava, IČO: 45 462 801, správca úpadcu ETOP - TRADING, a.s. „v konkurze“, so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 300 314, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Róbertom Šimkom, advokátom, so sídlom Grösslingová 56, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému TATRA SPC21, s. r. o., so sídlom Velehradská 33, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 45 363 901, zastúpenému zástupcom advokátska kancelária Geško s. r. o., so sídlom Velehradská 33, 821 08 Bratislava, IČO: 36 740 101, v konaní o zaplatenie 3.140.163,60 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/171/2019-454 z 22. januára 2020, v znení opravného uznesenia č. k. 13Cob/171/2019-466 z 11. februára 2020, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 9Cb/206/2015-391 zo dňa 10. mája 2019 konanie v časti o zaplatenie istiny 1.787.918,30 eur s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 199.993,50 eur od 20. apríla 2011 do zaplatenia, zo sumy 60.000 eur od 21. apríla 2011 do zaplatenia, zo sumy 187.924,80 eur od 22. apríla 2011 do zaplatenia, zo sumy 1.222.000 eur od 2. júna 2011 do zaplatenia a zmluvnej pokuty 0,05 % denne zo sumy 199.993,50 eur od 20. apríla 2011 do 20. mája 2011, zmluvnej pokuty 0,1 % zo sumy 199.993,50 eur od 21. mája 2011 do vyhlásenia rozsudku, zmluvnej pokuty 0,05 % denne zo sumy 60.000,00 eur od 21. apríla 2011 do 21. mája 2011, zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 60.000,00 eur od 22. mája 2011 do vyhlásenia rozsudku, zmluvnej pokuty 0,05 % denne zo sumy 187.924,80 eur od 22. apríla 2011 do 22. mája 2011, zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 187.924,80 eur od 23. mája 2011 do vyhlásenia rozsudku, zmluvnej

pokuty 0,05 % denne zo sumy 120.000,00 eur od 7. mája 2011 do 7. júna 2011, zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 120.000,00 eur od 8. júna 2011 do vyhlásenia rozsudku, zmluvnej pokuty 0,05 % denne zo sumy 1.222.000,00 eur od 2. júna 2011 do 2. júla 2011, zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 1.222.000,00 eur od 3. júla 2011 do vyhlásenia rozsudku zastavil, vo zvyšnej časti o zaplatenie istiny 316.995,60 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 316.995,60 eur od 5. mája 2011 do zaplatenia a 0,05 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 316.995,60 eur od 5. mája 2011 do 5. júna 2011 a 0,1 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 316.995,60 eur od 6. júna 2011 do vyhlásenia rozsudku; istiny 562.900,00 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 562.900,00 eur od 2. júna 2011 do zaplatenia a 0,05 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 562.900,00 eur od 2. júna 2011 do 2. júla 2011 a 0,1 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 562.900,00 eur od 3. júla 2011 do vyhlásenia rozsudku; istiny 102.240,00 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 102.240,00 eur od 16. júna 2011 do zaplatenia a 0,05 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 102.240,00 eur od 16. júna 2011 do 16. júla 2011 a 0,1 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 102.240,00 eur od 17. júla 2011 do vyhlásenia rozsudku; istiny 208.147,20 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 208.147,20 eur od 16. júna 2011 do zaplatenia a 0,05 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 208.147,20 eur od 16. júna 2011 do 16. júla 2011 a 0,1 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 208.147,20 eur od 17. júla 2011 do vyhlásenia rozsudku; istiny 161.962,50 eur s 9,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 161.962,50 eur od 5. augusta 2011 do zaplatenia a 0,05 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 161.962,50 eur od 5. augusta 2011 do 5. septembra 2011 a 0,1 % zmluvnou pokutou denne zo sumy 161.962,50 eur od 6. septembra 2011 do vyhlásenia rozsudku žalobu zamietol a napokon rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania od žalobcu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

2 Súd prvej inštancie, zhodnotiac vykonané dôkazy, mal za preukázané, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 7. februára 2014 sp. zn. 2R/4/2013 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka ETOP - TRADING, a.s., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica 974 01, IČO: 36 300 314 a za správcu konkurznej podstaty ustanovil žalobcu. Podľa § 44 ods. 1 ZKR vyhlásením konkurzu oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku prechádza správcu, ktorý koná v mene a na účet úpadcu.

3 Ďalej mal za preukázané, že žalovaný, v právnom postavení objednávateľa, s úpadcom, v právnom postavení zhotoviteľa, uzavreli dňa 10. marca 2011 zmluvu o dielo označenú ako „Zmluva o dielo na generálnu dodávku technológií pre výstavbu fotovoltaickej elektrárne, jej výstavbu a súvisiacu projektovú a inžiniersku činnosť“ (ďalej iba zmluva). Zhotoviteľ sa zaviazal vyhotoviť dielo - stavbu fotovoltaickej elektrárne (v obci Galovany, katastrálnom území L. na pozemku parc. č. 490/8 v zmysle geometrického plánu č. 367 352 99 - 13/2010 s celkovým výkonom 995 kW preambula zmluvy s odkazom na prílohu č. 1 zmluvy) pre objednávateľa na svoje náklady, vo svojom mene, na svoje nebezpečenstvo, riadne a včas a dielo odovzdať objednávateľovi najneskôr 30. apríla 2011 (článok 1. bod 1.1. zmluvy). Zhotoviteľ sa zaviazal vyhotoviť projektovú dokumentáciu vo všetkých stupňoch, vrátane projektov vyžadovaných autoritami a vo formátoch, v akých ich autority vyžadujú, poskytnúť služby na získanie povolenia a všetkých potrebných certifikátov, revízných správ, uskutočniť dodávku materiálu, technologických zariadení a vybavenia (článok 1. bod 1.2. zmluvy). Objednávateľ sa zaviazal riadne zhotovené dielo bez väd a nedorobkov prevziať a zhotoviteľovi zaplatiť za splnenie jeho záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy a za podmienok uvedených v zmluve dohodnutú cenu (článok 1. bod 1.3. zmluvy). Objednávateľ sa zaviazal zaplatiť zhotoviteľovi cenu s daňou z pridanej hodnoty, ktorá cena bola dohodnutá vo výške 2.641.803,- eur bez DPH (časť 3, článok 8 zmluvy). Zmluvné strany sa dohodli, že cena bude hradená podľa podmienok financujúcej banky, uvedených v úverovej zmluve, respektíve podmienkach banky, ktorú po jej uzavretí objednávateľ v príslušnej časti týkajúcej sa platieb za dielo predloží zhotoviteľovi. Objednávateľ sa zaviazal uhradiť zhotoviteľovi na základe zálohovej faktúry zálohy na dodávku technologických zariadení a to na fotovoltaické panely čiastku vo výške 120.000 eur a na nosné konštrukcie čiastku vo výške 80.000 eur a ďalšie zálohy po vzájomnej dohode zmluvných strán. Zálohy mali slúžiť na rezervu výrobných kapacít dodávateľov uvedených technologických zariadení. K zálohám mala byť pripočítavaná DPH v súlade s právnymi predpismi. Zhotoviteľ mal začať práce, služby alebo dodávky najskôr po zaplatení zálohových platieb vo vzťahu k

týmto prácam, službám a dodávkam. Zhotoviteľ mal vystaviť faktúry na základe uskutočnených čiastkových plnení, ako sú uvedené v harmonograme a na základe úverovej zmluvy. Splatnosť mala byť uvedená vo faktúre s tým, že predstavuje maximálne 14 dní od dátumu jej doručenia. Platba sa považuje za uskutočnenú dňom odoslania peňažných prostriedkov na účet zhotoviteľa (časť 3., článok 9 zmluvy). Podľa zápisu o odovzdaní a prevzatí stavby došlo k odovzdaniu diela 5. mája 2011. Stavba bola skolaudovaná rozhodnutím stavebného úradu (Obec Galovany, úsek územného rozhodovania a stavebného poriadku Obecného úradu Galovany z 10. mája 2011, právoplatné 27. mája 2011). Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade omeškania objednávateľa so zaplatením akejkoľvek čiastky splatnej na základe zmluvy je objednávateľ povinný uhradiť zhotoviteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania. Ak presiahne omeškanie 30 kalendárnych dní, zvyšuje sa začínajúc 31. dňom omeškania (vrátane) uvedenej zmluvnej pokuty na 0,1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (časť 3., článok 9., bod 9.5. ods. 9.5.1. zmluvy). Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade omeškania zhotoviteľa so splnením záväzku vyhotoviť dielo podľa časového harmonogramu je zhotoviteľ povinný uhradiť objednávateľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z ceny diela za každý deň omeškania. Ak presiahne omeškanie 30 kalendárnych dní, zvyšuje sa začínajúc 31. dňom omeškania (vrátane) uvedenej zmluvnej pokuty na 0,1 % z ceny diela za každý deň omeškania (časť 3., článok 9., bod 9.5. ods. 9.5.2. zmluvy). Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že sú navzájom oprávnené započítavať akékoľvek splatné pohľadávky podľa zmluvy proti pohľadávkam druhej strany (časť 3., článok 10 zmluvy).

4 Zhotoviteľ uplatňoval voči objednávateľovi (žalovanému) právo na zaplatenie ceny diela a vystavoval faktúry (účtovné a daňové doklady): č. FZ 0019 zo dňa 19. apríla 2011, splatnú 19. apríla 2011 na sumu 166.661,25 eur s DPH a 33.332,25 eur, spolu 199.993,50 eur ako daňový doklad k zálohe, č. 31100155 zo dňa 6. apríla 2011, splatnú 20. apríla 2011 na sumu 50.000 eur s DPH 10.000 eur, spolu 60.000 eur, ku ktorej je pripojený preberací protokol (čl. 38), faktúru č. 31100163 zo dňa 7. apríla 2011, splatnú 21. apríla 2011 na sumu 156.604 eur s DPH 31.320,80 eur, spolu 187.924,80 eur, č. 31100184 zo dňa 20. apríla 2011, splatnú 4. mája 2011 na sumu 264.163 eur s DPH 52.832,60 eur, spolu 316.995,60 eur, ku ktorej je pripojený preberací protokol (čl. 36); FZ 0023 zo dňa 6. mája 2011, splatnú 6. mája 2011 na sumu 100.000 eur s DPH 20.000 eur, spolu 120.000 eur ako daňový doklad k zálohe, čiastkové plnenia, faktúru č. 31100214 zo dňa 2. mája 2011, splatnú 1. júna 2011 na sumu 1.485.750 eur s DPH 297.150 eur, spolu 1.782.900 eur, ku ktorej je pripojený preberací protokol (čl. 41); faktúru č. 31100272 zo dňa 1. júna 2011, splatnú 15. júna 2011 na sumu 85.200 eur s DPH 17.040 eur, spolu 102.240 eur, ku ktorej je pripojený preberací protokol (čl. 43), faktúra č. 31100273 zo dňa 1. júna 2011, splatnú 15. júna 2011 na sumu 173.456 eur s DPH 34.691,20 eur, spolu 208.147,20 eur, ku ktorej je pripojený preberací protokol (čl. 45); č. 31100382 zo dňa 22. júla 2011, splatnú 4. augusta 2011 na sumu 134 968,75 eur bez DPH t. j. 161.962,50 eur vrátane DPH. Žalobca predložil súdu fotokópie preberacích protokolov, podpísaných za objednávateľa štatutárom Martinom Štricom a za zhotoviteľa Vladimírom Lukáčom: preberací protokol č. 411042001 k faktúre č. 31100184 zo dňa 20. apríla 2011, preberací protokol č. 411040601 k faktúre č. 31100155 zo dňa 6. apríla 2011, preberací protokol č. 411050201 k faktúre č. 31100214 zo dňa 2. mája 2011, preberací protokol č.311072201 zo dňa 1. júna 2011 k faktúre č. 31100272, preberací protokol č. 411060101 k faktúre č. 31100273 zo dňa 5. januára 2011, preberací protokol č. 311072201 k faktúre č. 31100382 zo dňa 22. júla 2011.

5 Súd prvej inštancie konštatoval, že zo strany žalobcu prakticky absentovalo účtovníctvo úpadcu resp. iné doklady. Podľa výpovede svedka Ing. Q. D., bývalého štatutára úpadcu, bolo ich účtovníctvo odcudzené. Svedok potvrdil, že spoločnosť Conergy dodávala panely do elektrárne (ako aj do všetkých elektrární spojených osobou pána „Q.“). Potvrdil, že pošta od žalovaného im chodila (zápočty), na ktoré úpadca reagoval. Zápočty boli jednostranné a úpadca s nimi nesúhlasil. Úpadca mal viacerých veriteľov, ktorí konali rovnakými metódami ako žalovaný. Svedok vypovedal, že „Q.“ prvých 30 % a potom možno 20 % zaplatili vzorovo. Koncové plnenia boli neštandardné, vystavovali faktúry za nevykonané práce a tie započítavali voči úpadcovi. Na započítaniach z 12. septembra 2011 nie je jeho podpis. Úpadca dielo vykonal. Vo zvyšnej časti výpovedi sa vyjadroval k vystavovaniu faktúr pánom „Q.“ aj za úpadcu a k odpočtom z DPH. Žalobca popieral pohľadávky (existenciu) žalovaného voči úpadcovi a tým ich spôsobilosť na započítanie, ich neurčitosť, nezrozumiteľnosť a tým absolútnu neplatnosť. Súd vychádzal z dôkazov, ktoré boli vykonané, najmä preložených listín. Pôvodne v čase začatia konania

žalobca nemal vedomosť ani o úhradách žalovaného (zrejme pre nedostatok informácií od úpadcu a stavu evidencie dokladov úpadcu). Situáciu nevedel objasniť ani bývalý štatutár úpadcu. Konštatoval, že dôkazy, tak ako boli predložené žalovaným majú logickú súvislosť s tvrdeniami žalovaného (výpisy z účtov, listiny o započítaní). Absencia dokladov na strane žalobcu - úpadcu (napríklad dodacie listy k plneniu od spoločnosti Conergy - dodávateľa úpadcu, zmluvy a pod.), ktorými by mohol účinne poprieť tvrdenia žalovaného, nemôže byť na ťarchu žalovaného. Neexistujú dôkazy preukazujúce odmietanie započítacích prejavov žalovaného voči úpadcovi v čase, keď boli vykonané (najmä vo vzťahu k dodávkam od spoločnosti Conergy). Započítania boli adresované úpadcovi s uvedením právneho dôvodu a výšky pohľadávky žalovaného voči úpadcovi.

6 Súd prvej inštancie zdôraznil ďalej, že právny dôvod pohľadávok (titul) cena diela nebol medzi stranami sporný (po čiastočnom späťvzati žaloby). Medzi stranami bolo sporné, či pohľadávky žalobcu zanikli započítaním a premlčaním, ktorým sa bránil žalovaný. Voči pohládkam na zaplatenie 316.995,60 eur a 562.900 eur považoval obranu žalovaného za úspešnú, keďže boli splatné 4. mája 2011 a 1. júna 2011, právo na ich plnenie sa premlčalo v štvorročnej premlčacej lehote od ich splatnosti t. j. 4. mája 2015 a 1. júna 2015 (žaloba bola podaná na súde po uplynutí premlčacej lehoty 2. júna 2015). Čiastočné plnenie (1.222.000,00 eur) nehodnotil súd ako uznanie zvyšku dlhu (§ 407 ods. 3 OBZ), keďže žalovaný plnil pred splatnosťou zálohovo (vopred) t. j. pred vznikom nároku na plnenie, teda v tom čase pohľadávka zhotoviteľa neexistovala, z takéhoto správania nie je možné usudzovať, že žalovaný uznáva aj zvyšok pohľadávky (562.900 eur), ktorá v čase plnenia iba mala vzniknúť v budúcnosti. Poukázal na to, že sa žalovaný v konaní pred súdom voči tejto pohládku bránil (námietkou premlčania a súčasne započítacou námietkou). Vyslovil názor, že z obrany žalovaného započítaním (§ 358 a nasl. OBZ a 580 a nasl. OZ) nie je možné vyvodiť „uznanie pohľadávky“ podľa § 323 ods. ods. 1 OBZ, ide o dva odlišné inštitúty. Započítanie pohľadávok je spôsob zániku vzájomných pohľadávok a vôľa účastníka právneho úkonu smeruje k splneniu záväzku (okamihom stretu pohľadávok). Započítanie je právny úkon a rozhodujúca je vôľa účastníka právneho úkonu, aby bol naplnený mienený účel právneho úkonu. Uznanie záväzku je zabezpečovací inštitút a zlepšuje procesné postavenie veriteľa, rozhodne nemá uhradzovaciu funkciu. Zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku existencie záväzku. V jednostrannom úkone započítania vzájomných pohľadávok (z 12. septembra 2011) nie je možné vyvodiť úkon uznania záväzku s jeho dôsledkami (napr. vznik vyvrátiteľnej právnej domnienky, plynutie novej štvorročnej premlčacej lehoty podľa § 407 ods. 1 OBZ). Preto súd žalobu v časti o zaplatenie 316.995,60 eur a 562.900 eur s príslušenstvom (úrokmi z omeškania) a zmluvnou pokutou (ktorá má akcesorickú povahu, ak netrvá hlavný záväzok, zaniká právo na zmluvnú pokutu k tomuto hlavnému záväzku) zamietol. Vo vzťahu k faktúram č. Fa 31100272 splatnej dňa 15. júna 2011, č. Fa 31100273 splatnej dňa 15. júna 2011 a č. Fa 31100382 splatnej dňa 4. augusta 2011 (102.240,00; 208.147,20; 161 962,50) súd uviedol, že k ich premlčaniu v štvorročnej lehote od ich splatnosti nedošlo, lebo žaloba bola podaná pred uplynutím premlčacej lehoty (2. júna 2015). Dôsledkom podania žaloby premlčacia lehota prestáva plynúť (spočíva) počas doby súdneho konania.

7 Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že voči pohládkam žalobcu sa žalovaný bránil tvrdením zániku pohľadávok ich jednostranným započítaním zo strany žalovaného (Fa 31100272, splatná 15. júna 2011 vo výške 102.240,00 eur; Fa 31100273 splatná 15. júna 2011 vo výške 208.147,20 eur; Fa 31100382 splatná 4. augusta 2011 vo výške 161 962,50 eur) zo dňa 12. septembra 2011. Žalobca tvrdil pohľadávky, ktoré nadobudol postúpením pohľadávok od veriteľ úpadcu Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom Conergy Česká republika s.r.o., IČO: 289 49 731, so sídlom v Prahe 5, Plzeňská 155/113 a postupníkom (3). - žalovaným, dňa 17. júna 2011. Postupca dodal úpadcovi na základe kúpnej zmluvy a dodatku č. 2 zo dňa 14. apríla 2011 tovar (kúpna zmluva 13.644 fotovoltaických modulov First Solar FS 280 a 13.644 fotovoltaických modulov First Solar FS 380 za celkovú kúpnu cenu 2.559.614,40 EUR a dodatok 1.251 fotovoltaických modulov First Solar FS 280 a 1.254 fotovoltaických modulov First Solar FS 380 za kúpnu cenu 234.975,60 eur). Postupca z toho postúpil žalovanému pohládku 234.975,60 eur s príslušenstvom a časť kúpnej ceny 163.170,02 eur s príslušenstvom, spolu istina 398.145,62 eur s príslušenstvom. Prílohou zmluvy o postúpení pohľadávky je oznámenie o postúpení pohľadávky adresované úpadcovi. Doručenie započítania pohľadávok žalobca preukázal fotokópiou podacieho lístka zo 16. septembra 2011 a výdavkovým dokladom o zaplatení

poštovného. Súd konštatoval, že skutočnosť, či postupca oznámil postúpenie pohľadávky úpadcovi - dlžníkovi nemá vplyv na prechod pohľadávky na žalovaného (postupníka), keďže postupník (žalovaný) preukázal predložením fotokópie zmluvy postúpenie pohľadávok. Žalobca netvrdil, že úpadca - dlžník plnil pôvodnému veriteľovi Conergy Česká republika s.r.o. Preto považoval pohľadávku žalobcu voči žalovanému započítanú tak, že

žalovaný: 102.240,00 eur žalobca: 398.145,62 eur

208.147,20 eur

161.962,50 eur

$398.145,62 - 102.240,00 = 295.905,62$

$295.905,62 - 208.147,20 = 87.758,42$

$87.758,42 - 161.962,50 = - 74.204,08$ eur

Konštatoval, že pohľadávka žalobcu 102.240,00 eur a 208.147,20 eur zanikla jednostranným započítaním s pohľadávkou žalovaného a v časti pohľadávky 161.962,50 eur vo výške 87.785,42 eur. Súd pritom vychádzal z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobcovi ostala neuhradená pohľadávka 74.204,08 eur. Preto súd zamietol žalobu v časti započítaných pohľadávok, ich príslušenstva a zmluvných pokút. Žalovaný tvrdil príslušenstvo z kúpnej ceny úroky z omeškania (12.435,23 eur ku 12. septembra 2011) s odkazom na kúpnu zmluvu (úpadcu so spoločnosťou Conergy), ale bez jej predloženia nie je možné preukázať zmluvne dohodnutý úrok z omeškania (čl. 131/rub - časť B jednostranného započítania).

8 Žalovaný tvrdil postúpenie pohľadávky proti úpadcovi zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretej medzi postupcom TATRA SPC27 s.r.o., IČO: 47 365 521, vtedy so sídlom 1. mája 1960/54, Liptovský Mikuláš a postupníkom - žalovaným vo výške 246.136,03 eur, ktoré oznámil postupca písomne listom zo dňa 12. septembra 2011. Postupca TATRA SPC27 s.r.o. získal vyššie uvedenú pohľadávku od veriteľa úpadcu - obchodnej spoločnosti Conergy Česká republika s.r.o., IČO: 289 49 731, so sídlom v Prahe 5, Plzeňská 155/113 (táto spoločnosť - postupca oznámila postúpenie pohľadávky úpadcovi listom zo dňa 15. júla 2011 vo výške 1.407.611,43 eur ako časť kúpnej ceny z kúpnej zmluvy uzavretej medzi postupcom - predávajúcim a úpadcom - kupujúcim dňa 4. marca 2011 a dodatkom č. 1 zo dňa 4. marca 2011 s predmetom obchodu 12.393 fotovoltaických modulov First Solar FS-280 a 12.390 fotovoltaických modulov First Solar FS-380;). Spoločnosť TATRA SPC27 s.r.o. (postupník) uzavrela so spoločnosťou Conergy Česká republika s.r.o., IČO: 289 49 731, so sídlom v Prahe 5, Plzeňská 155/113 (postupca). Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 6. júla 2011 a nadobudla pohľadávku voči úpadcovi vo výške 1.407.611,43 eur (ako časť kúpnej ceny z kúpnej zmluvy uzavretej 4. marca 2011 medzi Conergy Česká republika s.r.o. a úpadcom v znení jej dodatku č. 1 s predmetom obchodu 12.393 fotovoltaických modulov First Solar FS-280 a 12.390 fotovoltaických modulov First Solar FS-380 za cenu 2.324.638,80 eur, dodatku č. 2 s predmetom obchodu 1251 fotovoltaických modulov First Solar FS-280 a 1254 fotovoltaických modulov First Solar FS-380 za kúpnu cenu 234.975,60 eur s tým, že zvyšná časť kúpnej ceny bola postúpená spoločnostiam TATRA SPC20 s.r.o. vo výške 398.145,62 eur a TATRA SPC21 s.r.o. vo výške 234.975,60 eur, z celkového objemu obchodu 13.644 kusov fotovoltaických modulov First Solar FS-280 a 13.644 kusov fotovoltaických modulov First Solar FS-380 za cenu 2.559.614 eur. Zvyšok pohľadávky žalobcu 74.204,08 eur zanikol jednostranným započítaním žalovaného z 12. septembra 2011 (časť B 3 započítania) zo sumou postúpenou žalovanému vo výške 246.136,03 eur. Preto súd aj v časti 161.962,50 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou žalobu zamietol.

9 Súd prvej inštancie záverom uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania od žalobcu, lebo mal vo veci plný úspech, keďže súd žalobu v časti zamietol a konanie v časti zastavil (z dôvodov na strane žalobcu, ktoré žalovaný nezavinil).

10 Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 13Cob/171/2019-454 z 22. januára 2020 v znení opravného uznesenia č. k. 13Cob/171/2019-466 z 11. februára 2020 rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Cb/206/2015-391 zo dňa 10. mája 2019 v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný

zaplatiť žalobcovi sumu 472.349,70 eur s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 102.240,- eur od 16. júna 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 208.147,20 eur od 16. júna 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 161.962,50 eur od 5. augusta 2011 do zaplatenia a zmluvnú pokutu 0,05 % denne zo sumy 102.240,- eur od 16. júna 2011 do 16. júla 2011, zmluvnú pokutu 0,1 % denne zo sumy 102.240,- eur od 17. júla 2011 do 9. decembra 2015, zmluvnú pokutu 0,05 % denne zo sumy 208.147,20 eur od 16. júna 2011 do 16. júla 2011, zmluvnú pokutu 0,1 % denne zo sumy 208.147,20 eur od 17. júla 2011 do 9. decembra 2015, zmluvnú pokutu 0,05 % denne zo sumy 161.962,50 eur od 5. augusta 2011 do 5. septembra 2011, zmluvnú pokutu 0,1 % denne zo sumy 161.962,50 eur od 6. septembra 2011 do 9. decembra 2015, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 70 %.

11 Krajský súd vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu, tak ako tento vyplynul z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie a z dokazovania, ktoré bolo krajským súdom zopakované na nariadenom pojednávaní, konštatoval, že po čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom v časti o zaplatenie istiny 1.787.918,30 eur spolu s úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou, v ktorej časti odvolaním napadnutým rozsudkom výrokom I. okresný súd konanie zastavil a proti ktorému výroku nebolo podané odvolanie, zostal predmetom konania nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.352.245,30 eur spolu s úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou. Uviedol, že žalobca nárok odvodzoval od zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi úpadcom a žalovaným, na základe ktorej poskytnuté plnenia boli fakturované predloženými faktúrami vystavenými úpadcom. Žalovaný v konaní svoju obranu koncentroval do námietky, že pohľadávky uplatnené žalobcom zanikli započítaním, a do námietky, že niektoré z týchto pohľadávok boli v čase podania žaloby premlčané. Poukázal na to, že okresný súd v súvislosti s námietkou premlčania dospel k záveru o premlčení uplatnených pohľadávok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 316.995,60 eur a sumy 562.900,- eur. Následne okresný súd konštatoval, že zostávajúca časť uplatnených pohľadávok žalobcu vo výške 102.240,- eur, vo výške 208.147,20 eur a vo výške 161.962,50 eur zanikla jednostranným zápočtom žalovaného zo dňa 12. septembra 2011. Ďalej konštatoval, že žalobca v podanom odvolaní namietal, že okresný súd mal prioritne riešiť otázku, či zápočtom zo strany žalovaného došlo k zániku pohľadávok a až následne sa prípadne zaoberať námietkou premlčania tej časti pohľadávok, ktoré by neboli dotknuté započítaním.

12 Krajský súd vyslovil názor, že skúmať otázku, či došlo k oslabeniu uplatneného práva žalobcu v podobe ním vymedzeného nároku na zaplatenie ceny diela podľa vystavených faktúr v dôsledku premlčania tohto práva uplynutím premlčacej doby, je namieste výlučne za situácie, kedy nedošlo k zániku tohto práva skôr, ako vo vzťahu k tomuto právu mohla uplynúť premlčacia doba. Preto aj v prejednávanej príhode, ak zo strany žalovaného bola uplatnená tak námietka premlčania, ako aj námietka, že uplatnené právo žalobcu zaniklo zápočtom v podobe jednostranného právneho úkonu žalovaného, bolo potrebné, aby okresný súd prioritne vyhodnotil, či došlo k zániku žalobcom uplatnených pohľadávok v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu započítania a až následne, ak by bolo zistené, že všetky alebo niektoré z uplatnených pohľadávok žalobcu započítaním nezanikli, by bolo namieste skúmať, či vo vzťahu k týmto pohľadávkam možno alebo nemožno konštatovať uplynutie zákonom stanovenej premlčacej doby. V tejto časti krajský súd vyhodnotil odvolaciu námietku žalobcu ako dôvodnú a po zopakovaní dokazovania oboznámením jednotlivých právnych úkonov jednostranného započítania, ktoré v podobe listín predložil do súdneho spisu žalovaný, sa krajský súd prioritne zaoberal otázkou, či na základe týchto započítacích právnych úkonov došlo k zániku uplatnených pohľadávok žalobcu.

13 Odvolací súd ďalej v odôvodnení uviedol, že žalovaný v priebehu súdneho konania zánik pohľadávok žalobcu odvodzoval od jednostranného započítania vzájomných pohľadávok zo dňa 12. septembra 2011. Zdôraznil, že žalobca už v konaní pred súdom prvej inštancie, napr. vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 5. apríla 2018, namietal, že započítací prejav žalovaného je nezrozumiteľný a neurčitý, čo spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. Konštatoval, že v prvej časti započítania označenej písmenom A uvádzal žalovaný, že voči žalobcovi eviduje záväzok v celkovej výške 1.349.470,10 eur, ktorý špecifikoval uvedením čísiel faktúr vystavených úpadcom a neuhradeného

zostatku týchto faktúr. Následne poukázal na ďalšiu časť tohto právneho úkonu žalovaného pod písmenami B1, B2, B3, v ktorej uvádza špecifikáciu svojich pohľadávok, ktoré má voči úpadcovi, ktoré v rekapitulácii pod písmenom C uvádza celkovou výškou 981.420,79 eur. K samotnému započítaniu potom žalovaný pristúpil v bode D, kde uvádza, že v zmysle § 580 a 581 Občianskeho zákonníka jednostranne započítava vzájomné pohľadávky, a to pohľadávku TATRA SPC21, s.r.o. voči spoločnosti ETOP - TRADING, a.s. vo výške 981.420,79 eur, špecifikovanú v bode C, oproti vzájomnej pohľadávke spoločnosti ETOP - TRADING, a.s. vo výške 1.220.155,15 eur špecifikovanej v bode A. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalovaný v započítacom prejave samotné pohľadávky, ktorých sa podľa bodu D započítanie týka, špecifikoval odkazom na predchádzajúcu časť svojho jednostranného právneho úkonu započítania, kde pohľadávky žalobcu, ktoré boli špecifikované uvedením faktúr a ich neuhradených zostatkov pod bodom A a ktoré svojím rozsahom prevyšovali započítavané pohľadávky žalovaného podľa bodu C, špecifikoval len uvedením ich výšky po odpočítaní zádržného, teda 1.220.155,15 eur. So zreteľom na uvedené vyslovil názor, že žalovaný tak v tomto právnom úkone jednostranného započítania pohľadávok nešpecifikoval, voči ktorým konkrétnym pohľadávkam žalobcu, ktoré boli vymedzené v bode A jeho jednostranného právneho úkonu započítania, uplatňuje svoje na započítanie spôsobilé pohľadávky. Preto z takto uskutočneného právneho úkonu započítania nie je možné konštatovať, ktoré z pohľadávok žalobcu, vymedzených v bode A tohto zápočtu, mali započítaním tvrdených vzájomných pohľadávok žalovaného zaniknúť a ktoré z týchto pohľadávok a v akej výške zostali uskutočneným započítaním nedotknuté. Zdôraznil, že aj vo vzťahu k právnomu úkonu započítania totižto platí ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), podľa ktorého sa právny úkon musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Prejav vôle smerujúci k započítaniu musí byť dostatočne určitý, teda z neho musí vyplývať, akej pohľadávky sa týka, v akej výške sa na započítanie uplatňuje, proti akej pohľadávke veriteľa smeruje a prípadne, v akej výške tieto pohľadávky zanikajú. Na podporu správnosti svojho názoru poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Odo 215/2005, sp. zn. 32 Cdo 3082/2007 a rozsudok Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 9Cmo 109/2003).

14 Vychádzajúc z uvedeného vyslovil záver, že jednostranné započítanie vzájomných pohľadávok uskutočnené žalovaným dňa 12. septembra 2011 je absolútne neplatným právnym úkonom pre jeho neurčitost', nakoľko z neho nie je možné zistiť, ktorá časť pohľadávok žalobcu, ktoré boli v tomto právnom úkone vymedzené pod bodom A, má byť dotknutá započítaním, ktoré žalovaný uskutočnil v bode D tohto právneho úkonu, v ktorom nešpecifikoval, ktoré pohľadávky žalobcu, ktoré v súčte prevyšujú žalovaným započítavané protipohľadávky, majú týmto právnym úkonom započítania zaniknúť, a ktorej časti týchto pohľadávok žalobcu sa právny úkon započítania nedotýka. Konštatoval ďalej, že v kontexte tohto záveru o neplatnosti právneho úkonu zo dňa 12. septembra 2011 je potrebné hodnotiť aj ďalšie dva právne úkony jednostranného započítania vzájomných pohľadávok žalovaného zo dňa 12. marca 2012 a zo dňa 19. októbra 2012. Z obsahu týchto právnych úkonov jednostranného započítania vzájomných pohľadávok je zrejmé, že nadväzujú práve na neplatný právny úkon započítania zo dňa 12. septembra 2011, keď predmetom započítania podľa týchto právnych úkonov je zostatok pohľadávok, ktoré po prvom právnom úkone započítania žalovaný evidoval voči úpadcovi ako neuhradené. V právnom úkone započítania zo dňa 12. marca 2012 žalovaný, obdobne ako v prvom právnom úkone započítania zo dňa 12. septembra 2011, pod bodom E.3 jednoznačným spôsobom nešpecifikoval pohľadávku, proti ktorej uplatňuje svoju protipohľadávku na započítanie, keď zápočet vymedzil ako zápočet svojich pohľadávok proti pohľadávke úpadcu vo výške 132.090,15 eur, ktorá predstavuje zádržné podľa bodu 9.4. zmluvy o dielo. Ak zádržné podľa zmluvy o dielo malo zodpovedať 5 % fakturovanej ceny diela, tak z vymedzenia tohto zádržného výlučne uvedením jeho číselného vyjadrenia v sume 132.090,15 eur nie je zrejmé, vo vzťahu ku ktorým pohľadávkam podľa vystavených faktúr úpadcu, z ktorých časť fakturovaných súm mala zodpovedať aj zmluvne dohodnutému zádržnému, sa protipohľadávka žalovaného započítava, a teda nie je možné uviesť, ktoré z týchto faktúr a v akej výške boli zápočtom žalovaného proti pohľadávke, ktorá predstavovala zádržné, započítané. Ďalej uviedol, že v jednostrannom započítaní vzájomných pohľadávok zo dňa 19. októbra 2012 už žalovaný vôbec nešpecifikuje pohľadávku, ktorú eviduje voči úpadcovi uvedením konkrétnych čísel faktúr, ale len vymedzením, že sa má jednať o záväzok titulom zádržného vo výške 100.383,94 eur, voči ktorému započítava svoju pohľadávku vo výške 101.976,- eur. Uzavrel, že ani z tohto zápočtu tak nie je možné

vymedziť, ktorých konkrétnych pohľadávok uplatnených žalobcom, ktoré boli vymedzené s odkazom na faktúry vystavené úpadcom, sa tento právny úkon započítania dotýka.

15 Nie je teda možné ustáliť konkrétne dátumy, kedy sa tieto pohľadávky stretli, a to aj s prihliadnutím na relevantnú argumentáciu žalobcu, že z dokladov predložených žalovaným nevyplýva, kedy sa pohľadávky, ktoré žalovaný uplatňoval na započítanie, stali splatnými a kedy sa tak tieto pohľadávky mali stretnúť s pohľadávkami uplatnenými žalobcom. Krajský súd potom po zopakovaní dokazovania oboznámením jednostranných právnych úkonov započítania, realizovaných žalovaným, dospel k záveru, že predmetné právne úkony sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi z dôvodu ich neurčitosti. V dôsledku týchto absolútne neplatných právnych úkonov nedošlo k zániku pohľadávok uplatnených žalobcom v súdnom konaní.

16 Aj v kontexte uvedeného potom konštatoval, že nemôžu obstať závery súdu prvej inštancie, ktorý po tom, ako konštatoval čiastočné premlčanie uplatneného nároku žalobcu, vyvodil nedôvodnosť zostatku uplatneného nároku s poukázaním na jeho zánik započítaním, uskutočneným žalovaným právnym úkonom zo dňa 12. septembra 2011. Ak okresný súd konštatoval zánik časti pohľadávky žalobcu v rozsahu neuhradených zostatkov faktúr č. 31100272, č. 31100273 a č. 31100382 týmto započítaním, tak uvedené nie je možné vyvodiť zo samotného obsahu jednostranného právneho úkonu započítania zo dňa 12. septembra 2011, keď v bode D tohto právneho úkonu pohľadávky žalobcu, ktoré mali týmto právnym úkonom započítaním s pohľadávkami žalovaného zaniknúť, nie sú špecifikované uvedením čísla faktúr a rozsahu, v ktorom sa tieto vzájomné pohľadávky majú kryť. Krajský súd pritom uvádza, že ani samotný žalovaný vo vzťahu k pohľadávke podľa faktúry č. 31100382 nepredpokladal jej zánik započítaním právnym úkonom zo dňa 12. septembra 2011, keďže neuhradený zostatok tejto faktúry je žalovaným započítavaný v právnom úkone jednostranného započítania pohľadávok zo dňa 12. marca 2012 pod bodom E.1. Je tak zrejme, že ak okresný súd vyvodil záver o zániku zostatku pohľadávok podľa uvedených faktúr z právneho úkonu zo dňa 12. septembra 2011, tak sa s týmto konštatovaním nebolo možné vo vyvolanom odvolacom konaní stotožniť.

17 V súvislosti s ďalšou námietkou premlčania poukázal na to, že žalobca premlčanie svojich pohľadávok, uplatnených v konaní, odmietal s tým, že podľa jeho názoru žalovaný pohľadávky v celkovej výške 1.352.245,30 eur uznal v právnom úkone označenom ako jednostranné započítanie vzájomných pohľadávok zo dňa 12. septembra 2011. Krajský súd vo vzťahu k predmetnej otázke vyslovil názor, že len zo samotnej skutočnosti, že v právnom úkone, ktorým dlžník uplatňuje voči veriteľovi svoje pohľadávky na započítanie voči pohľadávkam veriteľa, ohľadom ktorých v takomto právnom úkone konštatuje, že ich vo vzťahu k veriteľovi eviduje, nie je možné vyvodiť, že by sa zároveň jednalo o právny úkon uznania záväzku v zmysle ust. § 323 OBZ. Zvýraznil, že započítanie a uznanie záväzku sú dva odlišné právne úkony. Právny úkon započítania smeruje k zániku záväzku a právny úkon uznania záväzku smeruje k potvrdeniu jeho existencie v okamžiku jeho uznania, čím predstavuje osobitný zabezpečovací inštitút. Vôľa dlžníka, v prípade uznania záväzku, smeruje k tomu, aby započítavaná pohľadávka nezanikla a naďalej trvala s tým následkom, že sa pre veriteľa predlžuje možnosť jej úspešného súdneho vymáhania (nové plynutie premlčacej doby) a dochádza k preneseniu dôkazného bremena na dlžníka. Na rozdiel od uznania je započítanie jedným zo spôsobov zániku vzájomne sa kryúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka, a teda započítaním dlžník sleduje odlišný následok právneho úkonu v podobe zániku pohľadávok. Konštatoval, že pri posudzovaní právnych úkonov a ich výklade je potrebné zohľadniť aj vôľu konajúceho, a preto nie je možné bez ďalšieho vyvodzovať, že v prípade, ak z nejakého dôvodu nedôjde k zániku pohľadávok predmetným započítacím právnym úkonom (napr. z dôvodu jeho neplatnosti pre neurčitosť), tak by mal tento jednostranný právny úkon započítania v takomto prípade, teda v prípade, kedy sa nedosiahne jeho primárny účel zániku pohľadávok, byť považovaný za iný právny úkon, a síce právny úkon uznania záväzkov, ktoré mali započítaním zaniknúť, a to so všetkými následkami, ktoré so sebou uznanie záväzku prináša. Ak z právneho úkonu jednostranného započítania pohľadávok nie je možné bez ďalšieho jednoznačne konštatovať úmysel dlžníka zároveň pohľadávky, ktorých sa započítanie má týkať, uznať, tak nie je možné uzavrieť, že by právny úkon započítania v sebe obsahoval aj uznanie záväzku bez toho, aby to v tomto právnom úkone bolo jednoznačne a určite vyjadrené. Uzavrel, že na to, aby jednostranné započítanie pohľadávok mohlo

byť zároveň považované za uznanie záväzku dlžníkom, by právny úkon uznania záväzku musel byť v tomto právnom úkone započítania obsiahnutý. Krajský súd tak vo vzťahu k jednostrannému započítaniu vzájomných pohľadávok zo dňa 12. septembra 2011 konštatoval, že z tohto právneho úkonu je možné dovodiť len vôľu žalovaného započítať jeho pohľadávky s pohľadávkami úpadcu a z tohto právneho úkonu krajský súd nezistil žiadny iný prejav vôle žalovaného, ktorý by mal smerovať k niečomu inému ako k započítaniu pohľadávok. Týmto právnym úkonom tak nedošlo k uznaniu záväzkov vymedzených žalovaným v bode A tohto právneho úkonu a tým nedošlo ani ku vzniku právnych následkov, ktoré by s prípadným uznaním záväzku boli spojené, v podobe plynutia novej štvorročnej premlčacej doby (§ 407 ods. 1 OBZ).

18 V zmysle uvedených zhodnotení potom uplatnený nárok žalobcu, ktorý po čiastočnom zastavení konania zodpovedal istine 1.352.245,30 eur spolu s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, posudzoval v kontexte žalovaným uplatnenej námietky premlčania tohto nároku žalobcu. V prejednávacom prípade, kedy predmetom uplatneného žalobného nároku žalobcu je zaplatenie peňažnej sumy, bolo možné toto právo uplatniť na súde prvým dňom nasledujúcim po dni, kedy sa žalobcom uplatnená peňažná pohľadávka stala splatnou. Krajský súd po zopakovaní dokazovania oboznámením faktúr, ktorých úhrada zostala predmetom konania po zastavení konania v časti na základe späťvzatia žaloby v časti žalobcom, konštatoval, že faktúra č. 31100184 na sumu 316.995,60 eur sa stala splatnou dňa 4. mája 2011, faktúra č. 31100214 na sumu 1.782.900,- eur, z ktorej sumy je predmetom konania neuhradený zostatok vo výške 562.900,- eur, sa stala splatnou dňa 1. júna 2011, faktúra č. 31100272 na sumu 102.240,- eur sa stala splatnou dňa 15. júna 2011, faktúra č. 31100273 na sumu 208.147,20 eur sa stala splatnou dňa 15. júna 2011 a faktúra č. 31100382 na sumu 511.956,- eur, ktorej neuhradený zostatok predstavuje sumu 161.962,50 eur, sa stala splatnou dňa 4. augusta 2011. Krajský súd vo vzťahu k faktúre č. 31100382 uviedol, že táto je založená v spisovom materiáli na č. l. 46 neúplná. Celkovú výšku fakturácie v sume 511.956,- eur podľa tejto faktúry tak krajský súd konštatoval z prehľadu faktúr, ktorý je založený na č. l. 129 spisu, a tiež z bodu A jednostranného započítania vzájomných pohľadávok zo dňa 12. septembra 2011, kde rovnaký zostatok tejto faktúry uvádzal žalovaný. V tomto kontexte poukázal na skutočnosť, že výška fakturovaných súm a ich neuhradený zostatok v konaní medzi stranami neboli sporné. Počnúc dňom nasledujúcim po splatnosti týchto faktúr, teda počnúc dňom, kedy právo na ich zaplatenie mohlo byť prvýkrát uplatnené na súde, začala plynúť všeobecná štvorročná premlčacia doba v zmysle ust. § 397 OBZ. Žalobca nárok na zaplatenie týchto peňažných pohľadávok uplatnil podaním žaloby emailovou správou doručenou okresnému súdu dňa 2. júna 2015, doplnenou originálom tohto podania dňa 3. júna 2015.

19 Na základe uvedených skutočností odvolací súd konštatoval čiastočné premlčanie uplatneného nároku žalobcu, a to v časti o zaplatenie sumy 316.995,60 eur podľa faktúry č. 31100184, splatnej dňa 4. mája 2011, kde štvorročná premlčacia doba uplynula dňom 4. mája 2015, a v prípade neuhradeného zostatku faktúry č. 31100214 vo výške 562.900,- eur, splatnej dňa 1. júna 2011, kde štvorročná premlčacia doba uplynula dňom 1. júna 2015. Vo vzťahu k ďalším peňažným pohľadávkam uplatneným podľa faktúry č. 31100272, splatnej dňa 15. júna 2011, v sume 102.240,- eur, faktúry č. 31100273, splatnej dňa 15. júna 2011, v sume 208.147,20 eur a faktúry č. 31100382, splatnej dňa 4. augusta 2011, s neuhradeným zostatkom 161.962,50 eur, považoval žalobcu za podanú pred uplynutím premlčacej doby, a preto v tejto časti námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

20 Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa premlčania konštatoval, že v konaní pred súdom prvej inštancie žalobca vo vzťahu k otázke premlčania zádržného namietal výlučne okolnosť, že zádržné v uvedenej výške nebolo predmetom započítacieho právneho úkonu žalovaného zo dňa 12. septembra 2011. Ďalej zvýraznil, že otázka splatnosti jednotlivých súm, fakturovaných vystavenými faktúrami úpadcu, nebola v konaní pred súdom prvej inštancie medzi stranami sporná. Krajský súd v tomto smere poukázal na obsah zápisnice z pojednávania pred okresným súdom zo dňa 26. februára 2018, kde okresný súd po vyjadrení zástupcov strán sporu uviedol, že medzi stranami nie je sporná splatnosť pohľadávok, tak ako je uvedená na faktúrach, ktoré konštatovanie okresného súdu žalobca v ďalšom priebehu konania nespochybnil.

Poukázal na to, že nakoniec sám žalobca v petite pôvodnej žaloby a rovnako v petite po čiastočnom späťvzati žiadal priznať úrok z omeškania a zmluvnú pokutu odo dňa nasledujúceho po splatnosti vystavených faktúr, teda bez zohľadnenia osobitnej lehoty splatnosti týchto faktúr v časti zádržného. Konštatoval, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie argumentoval tým, že žalovaný jednostranným započítaním zo dňa 12. septembra 2011 uznal existenciu záväzkov voči úpadcovi a na základe tejto skutočnosti argumentoval plynutím novej premlčacej doby s tým, že posledný deň premlčacej doby potom pripadol na deň 12. septembra 2015.

21 Odvolaciu námietku žalobcu, podľa ktorej s ohľadom na zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve o dielo, uzavretej medzi úpadcom a žalovaným, malo dôjsť k premlčaniu pohľadávky žalobcu v časti zádržného najskôr dňom 5. novembra 2011, tak krajský súd posudzoval ako žalobcom v odvolacom konaní novo tvrdenú skutočnosť v zmysle ust. § 366 CSP.

22 Vyslovil názor, že v prejednávacom prípade nie je daný žiadny z dôvodov v zmysle uvedeného ust. § 366 CSP, keď prostriedok procesného útoku žalobcu v podobe tvrdenia o inej lehote splatnosti a tým aj o posune premlčacej doby vo vzťahu k zádržnému, sa netýka procesných podmienok prebiehajúceho konania, netýka sa vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu a nejedná sa ani o tvrdenie, ktorým by mohlo byť preukázané, že v konaní došlo k iným vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorý dôvod dopadá na akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktoré pochybenie nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, napr. porušenie všeobecnej poučovacej povinnosti, vykonanie nezákonne získaného dôkazu či porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami. V prejednávacom prípade by tak prichádzala do úvahy výlučne prípustnosť tohto nového tvrdenia žalobcu podľa § 366 písm. d) CSP, avšak v konaní nebolo zistené a žalobcom v podanom odvolaní ani nebolo tvrdené, že by sa jednalo o prostriedok procesného útoku, ktorý žalobca ako odvolateľ nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Vyslovil názor, že s ohľadom na skutočnosť, že námietka premlčania uplatneného nároku bola žalovaným v konaní vznesená už v podanom odvolaní zo dňa 8. februára 2016 proti v poradí prvému rozsudku súdu prvej inštancie, mal žalobca dostatočný časový priestor do rozhodnutia okresného súdu v poradí druhým rozsudkom dňa 10. mája 2019, aby v konaní relevantne uplatnil všetky prostriedky svojho procesného útoku aj vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania. Odvolací dôvod odlišnej splatnosti uplatneného nároku v časti zádržného tak predstavuje prostriedok procesného útoku, ktorý žalobcom nebol uplatnený v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku nemohol tieto jeho tvrdenia posudzovať. Žalobca mal v konaní pred okresným súdom vytvorené možnosti tieto prostriedky procesného útoku použiť, čo v lehote vymedzenej zákonnou koncentráciou konania, teda najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, neuskutočnil (§ 154 CSP). Uzavrel, že pre krajský súd tak nebol vytvorený priestor, aby sa v rámci žalobcom vyvolaného odvolacieho konania zaoberal týmto žalobcom novo tvrdeným prostriedkom procesného útoku.

23 Na základe uvedených záverov potom krajský súd za konštatovania neplatnosti jednostranných právnych úkonov započítania realizovaných žalovaným, nepreukázania uznania uplatneného nároku žalobcu a po vyhodnotení žalovaným vznesenej námietky premlčania, konštatoval čiastočnú dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku v časti o zaplatenie sumy 472.349,70 eur spolu s uplatneným úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou. Uvedená suma 472.349,70 eur zodpovedá súčtu neuhradených zostatkov faktúr č. 31100382 vo výške 161.962,50 eur, č. 31100272 vo výške 102.240,- eur a č. 31100273 vo výške 208.147,20 eur. Keďže sa žalovaný dostal počnúc dňom nasledujúcim po splatnosti týchto faktúr do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, patrí žalobcovi tiež právo na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške 9,25 % ročne zo sumy 102.240,- eur od 16. júna 2011 do zaplatenia a zo sumy 208.147,20 eur od 16. júna 2011 do zaplatenia a vo výške 9,50 % ročne zo sumy 161.962,50 eur od 5. augusta 2011 do zaplatenia. Konštatoval, že ďalej žalobcovi v súlade s dohodou obsiahnutou v uzatvorenej zmluve o dielo patrí právo na zaplatenie zmluvnej pokuty z uvedených súm, a to vo výške 0,05 % denne za prvých 30 dní omeškania a vo výške 0,1 % denne počnúc 31. dňom omeškania, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Krajský súd vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty uviedol, že tento nárok bol žalobcovi priznaný do 9. decembra

2015, teda v rozsahu, v ktorom nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zostal predmetom konania po tom, ako v časti výroku II., ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá v časti o zaplatenie paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur a zmluvnej pokuty 0,1 % denne od 10. decembra 2015, nadobudol právoplatnosť v poradí prvý rozsudok okresného súdu č. k. 9Cb/206/2015-104 zo dňa 9. decembra 2015. Uviedol, že z uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/239/2016-252 zo dňa 27. marca 2017 je zrejmé, že tento, v poradí prvý rozsudok okresného súdu, bol zrušený výlučne v napadnutom výroku I. a výrok II. tohto rozsudku o zamietnutí žaloby žalobcu v časti nebol s ohľadom na rozsah žalovaným podaného odvolania predmetom prieskumu krajského súdu ako súdu odvolacieho. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobcu, teda v časti, ktorá presahuje nepremlčanú časť tohto nároku vo výške 472.349,70 eur spolu so žalobcom požadovaným úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou, potom krajský súd, s ohľadom na žalovaným v tejto časti dôvodne vznesenú námietku premlčania, žalobu žalobcu zamietol.

24 Vo vzťahu k použitiu rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky dal krajský súd do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 48/2012-25 zo dňa 28. marca 2012, v ktorom ÚS SR okrem iného uviedol: „Aj keď judikatúra súdov iných štátov je pre slovenské právne prostredie nepoužiteľná, ústavný súd poukázal na uvedené rozhodnutie českého súdu preto, lebo sa s ním stotožňuje, preberá ho, a predovšetkým ho považuje za ústavne konformný výklad ustanovenia.... Citovaný právny názor má relevanciu aj pre prerokúvanú sťažnosť...“

25 O trovách konania krajský súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a poukazom na zásadu úspechu vo veci a čiastočné späťvzatie v rozsahu 1.787.918,30 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že k úhrade tejto časti žalobcom pôvodne požadovanej sumy došlo zo strany žalovaného ešte pred začatím konania podaním žaloby žalobcu. V tejto časti žalobu žalobcu hodnotil ako podanú nedôvodne so záverom, že zastavenie konania v tejto časti procesne zaviniť žalobca. V zostávajúcej časti uplatneného nároku bol žalobca úspešný v časti o zaplatenie sumy 472.349,70 eur a neúspešný v časti, v ktorej krajský súd žalobu zamietol, teda v časti o zaplatenie 879.895,60 eur. Z celkového predmetu konania tak možno konštatovať, že úspech žalobcu v rozsahu 472.349,70 eur, zodpovedá 15 % celkového predmetu konania vo výške 3.140.163,60 eur, a neúspech v rozsahu 2.667.813,90 eur, zodpovedá 85 % predmetu konania. Pri výpočte pomeru úspechu vychádzal výlučne z porovnania istiny pôvodne uplatňovaného žalobcovho nároku s istinou, ktorá bola žalobcovi priznaná, a s istinou, v ktorej bol žalobca v konaní neúspešný, resp. v ktorej došlo jeho zavinením k zastaveniu konania. Krajským súdom tak nebola ku dňu vyhlásenia rozsudku krajského súdu prepočítavaná celková výška žalobcom požadovaného príslušenstva v podobe úroku z omeškania a žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty, a to z dôvodu, že tieto boli žalobcom uplatnené rovnakou percentuálnou mierou či už v prípade úroku z omeškania ako aj zmluvnej pokuty aj v časti, v ktorej bol žalobca úspešný, aj v časti, v ktorej bol žalobca neúspešný. Celkový predmet konania tak lineárne narastal o percentuálnu výšku uplatnenú žalobcom v podobe úroku z omeškania a v podobe zmluvnej pokuty a rovnakým pomerom, ako narastal celkový predmet konania, narastala aj časť tohto predmetu, vo vzťahu ku ktorej bol žalobca neúspešný, a tiež časť predmetu konania, vo vzťahu, ku ktorej možno konštatovať úspech žalobcu. Uzavrel, že celková výška žalobcom požadovaného príslušenstva v podobe úroku z omeškania a celková výška žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty tak nemala dopad na percentuálne určenie pomeru úspechu či neúspechu sporových strán. V zmysle uvedených zhodnotení potom krajský súd priznal žalovanému, ktorý bol v konaní v prevažnej miere úspešnou sporovou stranou, voči žalobcovi, ktorý bol v konaní v prevažnej miere neúspešný, nárok na náhradu konania v rozsahu 70%.

26 Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť odvodzoval od ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 432 CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v nesprávnom posúdení prejavu vôle, porušenie ustanovenia § 382 CSP, na nesprávnom právnom posúdení určitosti jednostranného započítania a tiež aplikácii českej judikatúry. Nestotožnil sa so záverom odvolacieho súdu, ktorý započítací prejav žalovaného označil za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu jeho nezrozumiteľnosti a neurčitosti, pretože podľa odôvodnenia rozsudku zo započítania nie je zrejmé, aká pohľadávka a v akej výške sa na

započítanie uplatňuje a proti akej pohľadávke veriteľa. Namietal, že pri započítaní nešlo o viaceré pohľadávky veriteľa, ale len o jednu pohľadávku a to o pohľadávku podľa zmluvy o dielo na generálnu dodávku technológií pre výstavbu fotovoltaickej elektrárne, jej výstavbu a súvisiacu projektovú činnosť. Vyslovil názor, že nejde o viaceré pohľadávky len z toho dôvodu, že nárok na ich zaplatenie bol uplatnený viacerými faktúrami žalobcu ako zhotoviteľa, keďže faktúra je len spôsob účtovania o pohľadávke. Vyslovil názor, že pohľadávka na zaplatenie odplaty titulom zmluvy o dielo je stále rovnakou pohľadávkou bez ohľadu na počet faktúr, ktoré boli v tejto zmluve vystavené. Poukázal ďalej na to, že zo samotného započítacieho prejavu je ďalej zrejmé, že samotné opodstatnenie vystavenia faktúr v danej fáze pokladal žalovaný za sporné, keďže dielo nebolo v tej chvíli riadne dodané. Ak došlo k vystaveniu faktúr úpadcom v rozpore so zmluvou predčasne, ako to tvrdil žalovaný, nie je zrejmé, prečo by mal byť za to sankcionovaný výlučne žalovaný tým, že je súdnym rozhodnutím zaviazaný k zaplateniu sumy, ktorá zanikla započítaním. Bolo preto potrebné zodpovedať otázku, v akom momente došlo k reálnemu odovzdaniu diela a kedy teda bolo možné v zmysle zmluvy vystaviť faktúry a požadovať ich úhradu od žalovaného. Ďalej dovolateľ namietal, že odvolací súd na pojednávaní dňa 22. januára 2020 vykonal dôkaz oboznámením obsahu listiny a vyhodnotil ju presne opačne, ako vyplynulo z dokazovania, t. j. úplne v rozpore so zásadami logiky. Dovolateľ konštatoval, že sa súd pri výklade tohto zmluvného dojednania (právneho úkonu) úplne odchytil od zásad interpretácie právneho úkonu podľa § 266 Obchodného zákonníka, keďže z komunikácie medzi stranami je úplne zrejmé, že úpadca zápočet žalovaného akceptoval, nie je teda možné spätne účelovo tvrdiť, že je neurčitý a nezrozumiteľný. O určitosti pohľadávok medzi stranami nebola pochybnosť, druhá strana započítanie akceptovala a spor medzi stranami vznikol len ohľadom rozsahu tohto započítania. Akékoľvek prípadné pochybnosti, týkajúce sa určenia, ktoré pohľadávky majú byť medzi stranami započítané, prípadne v akom poradí, je predovšetkým potrebné odstrániť interpretáciou, pri ktorej by mala byť na prvom mieste predovšetkým vôľa konajúcich strán. Zdôraznil, že v právnej doktríne platí zásada, že výklad akéhokoľvek právneho úkonu by mal byť, pokiaľ je to možné, v prospech záveru o jeho platnosti, nie neplatnosti. Ďalej dovolateľ namietal, že nebol súdom vyzvaný v zmysle § 382 CSP, aby sa vyjadril k aplikácii § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ktorým súd nakoniec svoje rozhodnutie odôvodnil. Konštatoval, že z postupu súdu nijakým spôsobom nevyplývalo, že ide aplikovať § 37 ods. 1 OZ a žalovaný mal prvú možnosť konfrontovať sa s týmto právnym názorom súdu až v podanom dovolaní. Dovolateľ ďalej odvolaciemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie určitosti jednostranného započítania. Konštatoval, že ak by sa mal právny úkon jednostranného započítania formulovať spôsobom, aký vyžaduje odvolací súd (výslovné uvedenie dátumu stretu pohľadávok a výšky, v akej zanikajú), bola by druhá veta ust. § 580 OZ „zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie“ úplne nadbytočná. Zákon nestanovuje povinnosť definovať dátum stretnutia splatnosti pohľadávok v úkone smerujúcom k ich započítaniu, zákon jednoznačne definuje iba to, že k zániku v tomto okamihu dôjde. Rovnako nadbytočná by bola aj časť prvej vety ust. § 580 OZ „zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú“. Ak mal krajský súd pochybnosti o momente, kedy sa pohľadávky, špecifikované v zápočte, stretli mal vykonať dokazovanie smerujúce k stanoveniu splatnosti jednotlivých pohľadávok. V žiadnom prípade však nebol oprávnený svojvoľne preniesť povinnosť stanoviť dátum stretu (splatnosti) pohľadávok na žalovaného a konštatovať z toho dôvodu neurčitosť právneho úkonu jednostranného započítania. V súvislosti s aplikáciou českej judikatúry poukázal dovolateľ na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 z 6. marca 2017 a aplikáciu českej judikatúry odvolacím súdom označil za odporujúcu uvedenému rozhodnutiu NS SR, pretože podľa najvyššieho súdu rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia ÚS ČR a NS ČR nespadajú pod pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“. Dovolanie ďalej odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Za majúcu zásadný právny význam považoval jednak otázku, že ak veriteľ a dlžník mali vzájomné peňažné pohľadávky, ktoré sa vzájomne kryli, stretli sa a jeden z účastníkov urobil voči druhému prejav smerujúci k započítaniu, v ktorom pohľadávky presne špecifikoval, zanikli pohľadávky zo zákona, alebo je potrebný ešte ďalší úkon zo strany konajúceho účastníka, ktorým definuje dátum stretu splatnosti pohľadávok s uvedením výšky, v akej pohľadávky zanikajú a ďalej, či je vymedzenie vzájomných pohľadávok ich výškou a uvedením právneho dôvodu dostatočne určité na účely ich jednostranného započítania. Súčasne s poukazom na § 444 ods. 1 CSP požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku. Poukázal pritom na skutočnosť, že žalobca vymáha pohľadávku v exekučnom konaní, žalovaný celú dlžnú sumu za dielo

uhradil, žalobcom vymáhaný nárok je pohľadávka, ktorá bola započítaná v roku 2011 a bola „resuscitovaná“ tým, že krajský súd zápočet z roku 2011 označil za neplatný. Žalovaný prevádzkuje fotovoltaickú elektrárňu, ktorú vlastní leasingová spoločnosť UniCredit Leasing, pritom všetky inkasované tržby používa na leasingové splátky. Žalovaný nedosahuje zisk, posledná strata predstavuje - 120.743,- eur.

27 K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, navrhujúc, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol, prípadne ho ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol. Žalobca zdôraznil, že nesprávne právne posúdenie samé osebe nezakladá prípustnosť dovolania. Konštatoval, že žalovaný nelogicky rozlišuje posudzovanie absolútnej neplatnosti prejavu vôle a posudzovanie určítosti jednostranného započítania, ako dve rozdielne právne otázky, i keď je absolútne zrejmé, že ide o totožnú právnu otázku. Určitosť právneho úkonu sa posudzuje práve z atribútov prejavenej vôle. V súvislosti s určitosťou právnych úkonov poukázal napr. na uznesenie NS SR sp. zn. 2Obo/6-13 zo dňa 26. februára 2013. So zreteľom na uvedené nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že by právna otázka určítosti právneho úkonu nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP. Poukazujúc na obsah účastníkmi dňa 10. marca 2011 uzatvorenej zmluvy, za nepravdivé označil tvrdenie žalovaného, ktorý v rozpore so skutočnosťou v dovolaní uviedol, že nejde o viaceré pohľadávky len z toho dôvodu, že nárok na ich zaplatenie bol uplatnený viacerými faktúrami žalobcu ako zhotoviteľa. Ďalej žalobca uviedol, že z odôvodnenia rozsudku a judikatúry v nej uvedenej vyplýva, že moment stretnutia pohľadávok musí byť určiteľný, to znamená, že je možné ho zo započítacieho prejavu vyvodiť. Požiadavka takejto určítosti sa napĺňa právne presnou identifikáciou vzájomne započítavaných pohľadávok, ktorá však v započítacom prejave žalovaného absentuje. Nie je teda pravda, že by odvolací súd nad rámec pozitívno-právnej úpravy rozširoval náležitosti započítacieho prejavu. Závery žalovaného o formalistickom a arbitrárnom postupe odvolacieho súdu tak nemajú žiadnu oporu v konaní a rozhodnutí odvolacieho súdu. Podľa tvrdenia žalovaného mal odvolací súd vykonať dokazovanie smerujúce k stanoveniu splatnosti jednotlivých pohľadávok. V súvislosti s tým žalobca konštatoval, že sa odvolací súd vykonaním dokazovania v podobe oboznámenia sa so znením započítania pokúsil uvedené skutočnosti zistiť, vzhľadom na neurčitosť daného prejavu to však nie je možné, čo je práve dôvodom konštatovania neplatnosti započítania. V súvislosti s oznámením zápočtu pohľadávok, odoslaného U. zo dňa 4. októbra 2011, na ktoré žalovaný poukazoval uviedol, že sa nevzťahuje na posudzovaný započítací prejav žalovaného, ale na obdobný započítací prejav spoločnosti TATRA SPC 20, s.r.o., teda spoločnosti odlišnej od žalovaného. Konštatoval, že žalobca ani len riadne existenciu týchto pohľadávok nepreukázal, napriek tomu, že ich existenciu žalobca rozporoval. Čo sa týka žalovaným napádanej citácie rozhodnutí NS ČR konštatoval, že odvolací súd poukázal na rozhodnutia NS ČR len na podporu svojej ostatnej argumentácie. Žalobca ďalej vo svojom vyjadrení nesúhlasil s tým, že by odvolací súd v dôsledku aplikácie § 37 OZ bol rozhodol prekvapivo. Poukázal na svoje skoršie písomné vyjadrenia zo dňa 5. apríla 2018 a 3. apríla 2019, v ktorých označil započítací prejav za nezrozumiteľný a neurčitý, poukazujúc práve na § 37 ods. 1 OZ.

28 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa ustanovenia § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

29 Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

30 Podľa 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesná práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

31 Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci

rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému využitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

32 Použitie ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom znamená, že nárok treba posúdiť alebo podľa celkom iného právneho predpisu, ako to posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného paragrafu, alebo iného jeho odseku). Právnym predpisom (alebo aj zákonným ustanovením), ktorý pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý, je právny predpis (zákonné ustanovenia), o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán.

33 Podstatou poučovacej povinnosti, upravenej v § 382 CSP, je zabrániť odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania, čo je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. So zreteľom na priebeh a výsledky konania na súde prvej inštancie, nemožno konštatovať, že by odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch „nečakane“ a že by žalovanému bolo odňaté právo vyjadriť sa, prípadne navrhnúť, predložiť také dôkazy, ktoré by preukazovali správnosť jeho tvrdení a že by odvolací súd rozhodol prekvapivo. Žalovaný sa mal možnosť vyjadriť k otázke platnosti jeho jednostranného započítania v nadväznosti na žalobcom namietaný § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Už v písomnom vyjadrení zo dňa 9. októbra 2017 žalobca namietal nedostatočnú identifikáciu započítavaných pohľadávok a to s poukazom práve na § 37 ods. 1 OZ, ktorý žalobca vo vyjadrení aj odcitoval, rovnako ako v ďalšom písomnom vyjadrení zo dňa 5. apríla 2018, v ktorom opätovne označil započítací prejav žalovaného za nezrozumiteľný a neurčitý, skutočnosť ktorá podľa jeho názoru spôsobuje absolútnu neplatnosť, na ktorú je súd povinný ex offio prihliadať. Aj v tomto vyjadrení odcitoval ustanovenie § 37 ods. 1 OZ a žiadal súd, aby na započítací prejav, ako žalovaným tvrdený dôvod zániku žalovanej pohľadávky, pre jeho neurčitosť a nezrozumiteľnosť neprihliadal. Za absolútne neplatný pre jeho nezrozumiteľnosť a neurčitosť označil žalobca započítací prejav žalovaného aj v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 3. apríla 2019 a totožnými námietkami sa žalobca bránil, okrem iného, aj v ním podanom odvolaní zo dňa 20. mája 2019 a v ďalšom vyjadrení zo dňa 5. augusta 2019. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd nepovažoval za rozhodujúcu skutočnosť, ktorú by už skôr nikto netvrdil alebo nepopieral, teda žalovaný mal možnosť zaujať k nej stanovisko. Rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo preto „nečakané“, založené na nepredvídateľne iných („nových“) dôvodoch.

34 So zreteľom na uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že i keď odvolací súd v zmysle 382 CSP nevyzval žalovaného, aby sa vyjadril k možnému použitiu § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nepredstavuje jeho postup v prejednávanom prípade porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces, nakoľko ním nebolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva.

35 Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

36 Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

37 Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

38 Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Podľa tvrdenia dovolateľa, nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená otázka, 1/ ak veriteľ a dlžník mali vzájomné peňažné pohľadávky, ktoré sa vzájomne kryli, stretli sa a jeden z účastníkov urobil voči druhému prejav smerujúci k započítaniu, v ktorom pohľadávky presne identifikoval, zanikli pohľadávky zo zákona, alebo

je potrebný ešte ďalší úkon zo strany konajúceho účastníka, ktorým definuje dátum stretu splatnosti pohľadávok s uznaním výšky, v akej pohľadávky zanikajú, 2/ či je vymedzenie vzájomných pohľadávok ich výškou a uvedením právneho dôvodu dostatočne určité na účely ich jednostranného započítania.

39 Úlohou dovolacieho súdu bolo preto potrebné posúdiť, či ide o otázku, ktorú dovolací súd doposiaľ ešte neriešil. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (vid'. rozhodnutie č. 71, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018). Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nie sú známe žiadne rozhodnutia alebo stanoviská NS SR ako súdu dovolacieho, ktoré by dovolateľom vymedzenú právnu otázku v minulosti vyriešili, a takúto skutočnosť netvrdil ani žalobca. Dovolací súd preto konštatuje, že ohľadom žalovaným namietanej právnej otázky, resp. právnych otázok nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu jeho rozhodovacej praxe.

40 Z dovolaním napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na spochybnení zániku vzájomných pohľadávok zo zákona momentom ich stretu a vyslovení názoru, že je k ich zániku potrebné definovanie dátumu stretu splatnosti pohľadávok s uvedením výšky v akej zanikajú. Odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu nezaložil svoje rozhodnutie ani na závere, že vymedzenie vzájomných pohľadávok ich výškou a uvedením právneho dôvodu by nebolo dostatočne určité na účely ich jednostranného započítania. Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru o absolútnej neplatnosti započítania uskutočneného žalovaným dňa 12. septembra 2011 preto, že žalovaný v právnom úkone jednostranného započítania pohľadávok nešpecifikoval, voči ktorým konkrétnym pohľadávkam žalobcu, ktoré boli vymedzené v bode A započítania, uplatňuje svoje na započítanie spôsobilé pohľadávky. Odvolací súd vyslovil záver, že z takto uskutočneného započítania nie je možné skonštatovať, ktoré z pohľadávok žalobcu, ktoré v súčte prevyšujú žalovaným započítavané protipohľadávky, a sú vymedzené v bode A tohto zápočtu, mali započítaním žalovaným tvrdených vzájomných pohľadávok zaniknúť a ktoré z týchto pohľadávok a v akej výške zostali uskutočneným započítaním nedotknuté. Následne, v kontexte tohto záveru o neplatnosti právneho úkonu zo dňa 12. septembra 2011, hodnotil aj ďalšie dva právne úkony jednostranného započítania vzájomných pohľadávok žalovaného zo dňa 12. marca 2012 a 19. októbra 2012. V súvislosti s uvedeným dôvodom, pre ktorý odvolací súd považoval započítanie za absolútne neplatné, žalovaný v dovolaní namietal (str. 4 dovolania), že pri započítaní nešlo o viaceré pohľadávky veriteľa, ale len o jednu pohľadávku, vyplývajúcu zo zmluvy o dielo na generálnu dodávku technológií pre výstavbu fotovoltaickej elektrárne, jej výstavbu a súvisiacu projektovú činnosť. Žalovaný tvrdil, že pohľadávka na zaplatenie odplaty titulom zmluvy o dielo je stále rovnakou pohľadávkou bez ohľadu na počet faktúr, ktoré boli k tejto zmluve vystavené. Ak by aj právny záver dovolacieho súdu o existencii viacerých započítavaných pohľadávok nebol správny, nesprávne právne posúdenie veci samé osebe nie je prípustným dovolacím dôvodom a žalovaným v dovolaní nastolené otázky ani tento problém neriešia.

41 Z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný síce označil právnu otázku, neopodstatnené je však jeho tvrdenie, že táto otázka mala kľúčový význam pre rozhodnutie dovolacieho súdu. So zreteľom na to a skutočnosť, že podľa názoru dovolacieho súdu nebolo možné vyvodit' prípustnosť dovolania ani z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné a procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol. Keďže

dovolací súd dovolanie odmietol, nepovažoval za dôvodné rozhodovať o návrhu žalovaného na odklad dovolaním napadnutého rozhodnutia.

42 Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

43 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.